

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תקכט

ערב ש"ק פ' ואתחנן, שבת נחמו ה'תשס"ד

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" – בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שנת הק"ג להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ושנת הג"ן לנשיאותו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"י"ר

לזכות

החתן הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי שיחי

והכלה מרת גיטל רחל שתחי

שגלוב

לרגל נישואיהם בשעטומ"צ, ביום א', י"ג ניסן,

היי תהא שנת סייעתא דשמיא

ב"ה

דבר מלכות

3

הקב"ה בכל עצמותו נמצא בחוך לבו של תינוק קטן בעריסה / משיח מ"ז אדר תשמ"ז

זמן הגאולה

7

רבי אמיתי אינו משאיר את תלמידיו בגלות! / פרשת השבוע באור הגאולה

המעשה הוא העיקר

10

הדגשה והוספה מיוחדת בכל הקשור לקירוב הגאולה / הוראות למעשה בפועל

וילחום מלחמת ה' - וינצח!

12

טענו "מיהו יהודי" והודה לו ב"דף היומי"... / שיחות בענין שלימות העם והארץ

כתי"ק - פרסום ראשון

14

באלו מקרים ואיך ניתן להביש בחיות טמאות? / מהגהת שיחת כ"ף מר-חשון החשד"ם

מדור "המעשה הוא העיקר" מוקדש לעילוי נשמת
האשה **מרים אלבז** בת ג'מילה ע"ה

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והיא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה
ולזכות נכדי: **מדדכי ויעקב הלויים** ש" בני פרלה

יחי המלך

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל': 917-755-5605

סניף ארץ הקודש: ת.ד. 966 קרית שמואל, מיקוד: 26109 • טלפקס: 8715-770 (04)

דואר אלקטרוני: yechi@770.org.il • אינטרנט: http://www.torah4blind.org

(1) ומה שמצינו בפסוק בחי כנסיות ציורין כגני אר"י ועני נשר על הצרובת בארון קודש וכל המעיל וסוד
דעת - ו"י וקצתה בזה כפשוטו, למעט קיד הצרובת והפלה וקצתה לוח בארון ונכנס כתי"ק -
כמנהגת חיי ישראל, ו"ה ממשלת פניה דאבות, החל ליל - עד המרכבה שבה פי א"י ועני נשר.
ולחיד מחקשיה וצביאר נשיריה טר"ם מג"א מג. ס"ג. וכ"מ) מדוע חש"י וצבי"ב נכנסו למסות וז'
למטה בעת"ז כ"י.
ובנוגע הציורים דודית סמאות על כמה מהדגלים והשכטים (במז"ר ש"ב, ז) - מבואר שם, שכל ציור
ה"י קשור עם חכמת השבט והכוח לישבו זה דוקא ציור ד"ש מסויים (נחש הכיר"ב).
(2) ראה פ' ע"ב חש"ר פ"ב. וע"ה. שאף שיש לאדם רשות לראות בריות משונות הבאים מפנייות מרוחקים
וע"י חקנו חז"ל וקבעו ברכה בדרך משנה הכריות, פ"ב לא יראה בהם כי אם דרך צדאי כ"י. - וע"ה מוכן
במסכת ח"ק ל"ג חיות, ואין לוח סחירה מהמקדש בגנים.

Handwritten notes and signatures on the left page, including a large signature at the top right and various annotations in the margins.

Handwritten notes and signatures on the right page, including a signature at the top right and various annotations in the margins.

המדור מוקדש לעילוי נשמת
הרה"ח ר' **שלמה** ב"ר צבי הירש ע"ה מיידינצ'יק - נלב"ע ביום-טוב הראשון של חג הפסח התשס"ד
ולעילוי נשמת אוגתו מרת **רוזה** בת ר' יצחק מאיר ע"ה - נלב"ע ביום ועשי"ק פ' ויגש התשס"ב
ת. נ. צ. ב. ה.
יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

באלו מקרים ואיך ניתן להביט בחיות טמאות?

בקשר עם המדובר במדור ה"דבר מלכות" ע"ד הזהירות הנדרשת עם ילדים בנוגע לחיות ובהמות שאינם טהורות, הננו מביאים בזה צילומים נדירים (מוקטנים) מההגהה הא' והב' של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על ההערות הראשונות בשיחת אור לכ"ף מר-חשון ה'תשד"מ, המדברת בענין הנ"ל (נדפסה בלקו"ש חכ"ה ע' 309 ואילך)

להלן פענוח ב' הצילומים (הכתי"ק בא בהדגשה):

1) ומה שמצינו בכו"כ בתי כנסיות ציורי פני אר"י לפני נשר על הפרוכת דארון קודש ועל המעיל וכתר דס"ת - הרי הכוונה בזה, כפשוטו, להזכיר ע"ד הכרח התפלה ועבודת האדם לה' באופן דגבור כארי כו' - כהתחלת וריש טושו"ע ודאדה"ז (מהדו"ב) או"ח (ממשנה ספ"ה דאבות). ואולי י"ל - ע"ד המרכבה שבה פני אר"י לפני נשר. ולהעיר מהקושיא והביאור בחסידות (תו"א מג"א צג, סע"ג. ובכ"מ) מדוע האר"י והנשר שבמרכבה - להבדיל כו' חיות טמאות הן למטה בעוה"ז כו'.

ובנוגע הציורים דחיות טמאות על כמה מהדגלים דהשבטים (במדב"ר פ"ב, ז) - מבואר שם, שכל ציור הי' קשור עם תכונות השבט, ומזכרח לשבט זה דוקא ציור דחי מסויים (נחש וכיו"ב).

2) ראה ס' קב הישר פ"ב. ושם, שאף שיש לאדם רשות לראות בריות משונות הבאים ממדינות מרחקים וע"ז תקנו חז"ל וקבעו ברכה ברוך משנה הבריות, מ"מ לא יראה בהם כי אם דרך עראי כו'. - ועפ"ז מובן ההליכה לגן חיות וכיו"ב, ואין לזה סתירה מהמדובר בפנים.

המדור הקודם - "וילחם מלחמת ה' וינצח" - מוקדש

לזכר נשמת הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולא"ה ע"ה בלוי

רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך ריבוי שנים - נפטר ביום ג' אייר ה'תשס"ג לסדר "אמור אל הכהנים" יח"ד שתיקף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

הקב"ה בכל עצמותו נמצא בתוך לבו הקטן של תינוק בן יומו בעריסה!

ומכך מובנת גודל האחריות המוטלת על שכמם של הורים עבור כל ילד וילדה, לדאוג לחינוכם (המתחיל תיכף משנולדו) ובריאותם הרוחנית והגשמית • אפילו נפש הבהמית של ההורים מוכרחת להסכים שזהו אושרם הכי גדול, שע"י טירחתם ויגיעתם נתוסף בנוחיותו של חיי ורגשי תינוק כזה שבו שורה הקב"ה בכבודו ובעצמו! • ומובן, שההשתדלות בענין החינוך מתחילה מחינוך עצמו, כי גם אם הוא למדן גדול ו"מביין" בחינוך - הרי כשיתבונן באחריות המוטלת עליו, בודאי יבוא לידי הכרה שצריך להיטיב את עצמו יותר ויותר כדי שיוכל לחנך את הילד הזה כדבעי • משיחת* ט"ז אדר, ביחידות לאורחים, ה'תשמ"ז - בלתי מוגה

השמים לא יכלכלוך" - הרי הוא נמצא בכל עצמותו תוך לבו של תינוק זה, להיותו ילד יהודי שנולד להורים יהודים!

וזוהו ה"שטורעם" ע"ד מנהג ישראל לתלות בבית היולדת "שיר המעלות", וכמדובר בארוכה², שנוסף על טעם הפשוט - שיש בזה סגולת שמירה ליולדת ולולד, ובפרט שמירה להילד שיהי' בריא ושלם ושהוריו ירוו ממנו נחת אמיתי - הנה נוסף לזה, יש בזה עוד ענין עיקרי, בנוגע לרך הנולד - שמיד בצאתו לאויר העולם יהי' מוקף בעניני קדושה;

א. [.] זה שהקב"ה שורה בלבו של כאו"א מישראל, אינו מפני מעלותיו הגלויות (הנקנות ע"י עבודתו בקיום התומ"צ), אלא מחמת עצם העובדה שהמדובר בבן או בת ישראל; ומזה מובן, שגם תינוק בן יומו, הרי תיכף ביציאתו לאויר העולם משרה הקב"ה שכינתו תוך לבו הקטן ("זיין קליין הערצלע")!

ולא רק אור מצומצם כו', אלא שורה שם עם כל עצמותו, דאע"פ ש"השמים ושמי

(* השיחה מובאת בזאת לקראת פתיחתם של ימי העיון "הורים כמתנכים" בכמה ריכוזי אנ"ש שבאה"ק, בארגון אגף החינוך של אגודת חסידי חב"ד באה"ק. המו"ל.

(1) מ"א ח, כז.

(2) סה"ש תשמ"ז ח"א ע' 146.

ועד"ז ה"שטורעם" בנוגע ל"שיר ערש" שמזמרים כדי להרדים התינוקות – לדייק שיהיו עם תיבות שיש בהן תוכן של קדושה (כמו השיר ש"תורה היא הסחורה היותר טובה").

ולא כמו שטוענים אחרים – למאי נפק"מ לתינוק בן יומו שנוולד זה עתה? הרי, לכאורה, אינו רואה ואינו שומע הנעשה סביבו?!

אבל לאמיתו של דבר אינו כן, ואדרבה – תורת אמת ותורת חיים (הוראה בחיים) גילתה לנו שיש בזה נפק"מ מן הקצה אל הקצה! וכמבואר בספרים, דאע"פ שאין יודעים אם הדברים הגיעו לאזניו ועיניו הגשמיים של התינוק, הרי דבר ברור שהגיעו (ע"י אזניו ועיניו הגשמיים) לפנימיותו, שנשמטו שומעת ורואה (ועוד יותר – שהיא "דערהרט"³) אותם, וכ"ז עושה רושם חזק על התינוק על כל משך ימי חייו.

– בדורות האחרונים כבר הסכימו חכמי הרפואה (שאינם-יהודים) בכך, שדברים שרואה ושומע אפילו תינוק בין יומו משפיעים עליו גם בגדלותו; אבל ענין זה כבר מובא בתורה (ומובא ג"כ בספרי חסידות מספרי הטבע וספרי רפואה), שלכן מדייקים בכל בית יהודי שהתינוקות ינשקו את המזוזה שעל פתח חדרם לפני השינה, שבה כתוב⁴ "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", שע"י"ז נחקק אצלם ש"ה' אחד" הוא השומר אותם⁵, עם כל הנמצא בחדרם (כדאיתא בהזרה⁶ שהמזוזה שומרת על כל הנמצאים בבית זה גם

(3) ראה סה"מ תש"ח ע' 252 ואילך. ועוד.

(4) ואתחנן ו, ד.

(5) ומכיון ששמירת המזוזה היא מ"הוי' אחד", לכן היא בכאור"א מישראל מקטנם ועד גדולם, אנשים נשים וטף - שאצל כולם ה"ז בבחינת "יום אחד", כמשנת"ל (שיחת פורים ס"ה) ש"יום" הוא מלשון אור וגילוי, ו"יום אחד" פירושו, שהגילוי ("יום") הוא "אחד" (ושוה) אצל כולם.

(6) ח"ג רסג, ב. רסו, ב.

כשיוצאים מביתם); וכן נהגו בבתי ישראל ליהזר שלא יהיו ציורים של חיות ממינים לא טהורים על צעצועי הילדים כ"א רק של בהמות ועופות טהורים וכיו"ב.

ב. מטעם זה הודגש לאחרונה גם ע"ד הנחיצות שבחדרי הילדים יהיו ספרי קודש – כי עצם מציאות הספרים בחדרם עושה עליהם רושם חזק.

ומזה מובן (אף שלא הוזכר זה עדיין בפירושו), שאין הכוונה שישתפקו בהנחת ספר אחד בחדר כדי לצאת י"ח, או רק ספר שצריכים אותו בלאו הכי (כמו סידור שמתפלל בו בחדרו), ותו לא – אלא צ"ל "בית מלא ספרים"⁸ (כפי שהוזכר כמ"פ בנוגע לגדולים בשנים), וכמשנ"ת כמ"פ דיוק ביטוי זה, שהספרים הם העיקר של הבית וכל שאר הדברים הנמצאים בבית הם רק טפלים להספרים, כך שהבית "מלא ספרים"; וכן בענייננו, דאע"פ שיש כמה דברים וחפצים בחדרו של הילד (נוסף על הילד עצמו...) – מטה, שולחן וכיו"ב (כולל תשמישי קדושה, כמו ט"ק של הילד ונש"ק של הילדה) – הרי הכוונה הפנימית של כל החדר כולו היא, שיהי' "חדר מלא ספרים", שכל ענין וענין שבחדרו יהי' רק בשביל תורה וע"פ תורה (כמו שולחנו – שאוכלים עליו רק מאכלים כשרים כמבואר בשו"ע, וקוראים עליו רק ספרי קודש וכו').

ולכן מוכרח "למלאות" את החדר עכ"פ עם שלשה ספרים – חומש סידור והגדה של פסח.

ו[להוסיף] – שהגדה של פסח שייכת במיוחד לילדים, שכן, ענין עיקרי בליל הסדר הוא – להתמ"א את התינוקות כדי שלא ישנו⁹, כלומר, בשביל תינוקות כאלו שמצד עצמם

(7) ראה בארוכה קונטרס משיחות כ"ף מ"ח תשד"מ.

(8) ל' חז"ל - תנחומא קרח ב. ועוד.

(9) שו"ע אדה"ז אר"ח ריש וסוף סתע"ב. סתע"ג

סי"ד-טו. ס"מ.

השמחה הגדולה (כיון שידעו שהוא חולה מסוכן), נענה: מה זאת-אומרת? הרופא אמר שהכל בסדר!

שאלו אותו: מה הראת לרופא? עונה הוא: הראתי לו את רגלי הבריאה ואת ידי הבריאה, והוא אמר לי שאני בריא והלכתי הביתה!

שאלוהו: הראת לו את ראשך החולה? עונה הוא: לא, כי פחדתי שיאמר שאינני בריא!... אמנם הוא הלך לרופא, ושילם מה שצריך לשלם לרופא, אבל היות שרצה לשמוע שהוא בריא, הוא לא העמיד עצמו בספק (שיוכל לשמוע אחרת), והראה לרופא את הרגל הבריאה! אבל את הראש החולה או את האבר החולני ר"ל, לא הראה לו...

וזה מה שרואים מהמקרה שבגמ' [טענו חטין והודה לו בשעורין]: תדעו לכם שתתכן מציאות של רבנים עם זקן לבן היושבים בבית-דין, סמוכים איש מפי איש, פוסקים שאלות כדבעי, וכשישאלו אותם: היתכן שב"מיהו יהודי" לא נרשם "כהלכה"?! יענו ברבים – וידפיסו א"ז: מה זאת-אומרת, הרי יש [בתי ספר] "ממלכתי דתי"! ישנם מושבים השומרים את דיני תרומות ומעשרות...

ובינתיים הגוי נבלע בין ישראל, ואין לדעת מיהו יהודי ומיהו גוי!

ד. שאלתי ראש ישיבה אחד מדוע הוא שותק, וענה לי שהוא עסוק בהרבצת תורה... דבר נעלה מאוד. אמרתי לו: האם הנך יודע שבישיבה שלך לומדים גוים, ואתה אומר לפניכם שיעור?!

– בין התלמידים באותה ישיבה ישנם בחורים (אחד או כמה) שבעצמם לא יודעים (שאינם יהודים), כי כשהוריהם הגיעו לארץ ישראל רשמו אותם על הגבול בתור "יהודים" וכך גם הוא הגיע לשם, ועתה מדבר בלשון הקודש, וגם יש בידו המעלה ד"המהלך בה (באה"ק) ד' אמות" ע"ז אומרת הגמרא (כתובות קיא, א) ש"זוכה לחיי העוה"ב" – אלא שהגמרא אומרת זאת על יהודי... והוא מלכתחילה לא ידע שהוא גוי, כי כשעבר את הגבול הי' בן כך וכך שנים (בגיל צעיר), והוא בכלל לא הבחין בכל הענין, וכך הגיע לנתני' או למקום אחר, וראה שרשום בתור "יהודי", אזי התחבר עם כל הילדים, ולאחמ"כ כיון שהי' לו ראש טוב – נסע לישיבה, ויושב בישיבה פלוגית, מקשיב לשיעור, וכשיש לו שאלה הוא הולך לראש הישיבה, וראש הישיבה שמח בחידושי התורה שלו, וכלל אינו יודע שהוא בגדר דהמלמד תורה לעכו"ם שחייב כך וכך, כי העכו"ם אינו יודע שהוא עכו"ם, שהרי אבא ואמא שלו לא סיפרו לו על כך!

מה יוצא מהרבצת התורה שלך – שבשיעור שלך יושב ומקשיב גוי!

ואח"כ כשבאים לחפש שידוך לבת, אזי נהי' הסדר בארץ ישראל בכו"כ משפחות, שהולכים לישיבות הגדולות ושואלים את הראש ישיבה על בחור טוב, ובמילא באם הבחור למד חמש שנים בישיבה גדולה, והראש ישיבה מרוצה ממנו, האם ילך לחקור ולדרוש מי הם האבא והאמא שלו?! אף אחד לא יחשוב על רעיון כזה!

ובאם הראש ישיבה יאמר שהוא מתמיד ושקדן וראוי להיות שר ומושל בישראל, בימה של תורה, אזי האבא והאמא של הנערה לא יתחילו לחקור ולדרוש – הם סומכים על הראש ישיבה! והקולר תלוי בצוארו!

(תרגום חפשי משיחות כ"ף מנחם אב ה'תשל"א - בלתי מוגה)

טענו "מיהו יהודי" והודה לו ב"דף היומי"...

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. כמדובר כמה פעמים, ישנם אנשים שכשבים אליהם בקושיא על ענינים הנוגעים לתורה ומצוות - הם מתבלבלים, ונדמה להם שזו קושיא גדולה ונוראה, ע"ד "המדבר הגדול והנורא הזה נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים", ושמעולם לא היתה קושיא שכזו, עד שאינם יודעים כיצד לתרצה.

אך כאשר מתבוננים ומסתכלים בתורה, אפילו רק בשטחיות, רואים (בפרט בדור יתום זה) שקושיא זו כבר נשאלה פעם, ושהתשובה נאמרה כבר בבירור.

ב. אחת מה"קושיות" הללו היא בקשר לשקר הכי גדול שישנו - הענין ד"מיהו יהודי" - שרושמים אפילו מי שע"פ ההלכה אינו יהודי כ"יהודי", שכששואלים אותם על זה: היתכן?! עונים הם גם ב"קושיא" - היתכן?! איך הנך שואל שאלה כזו, הרי עשינו כמה פעולות טובות!...

הנה כבר דובר על כך שהגמ' הבהירה [שיתכן מקרה] ש"טענו חטיין והודה לו בשעורין"; מדובר על שני אנשים נורמלים הבאים לבית-דין שצריך להיות מורכב מדיינים "הכמים ונבונים וידועים לשבטיכם", ואעפ"כ אומרים שתתכן מציאות כזו ש"טענו חטיים והודה לו בשעורים!"

ועד"ז במקרה שאנו דנים בו:

כששואלים אותו כיצד חתמת על מסמך האומר שההוא יהודי בה-בשעה שבעצמו אומר שהוא גוי? אלא מה - הוא שילם 25 דולר, או שגם א"ז הוא לא שילם ורק רשמו לו ששילם, ואתה בעצמך חותם או מצוה על השני לחתום בשליחותך שהוא "יהודי"!

[ותורת אמת אומרת שיהודי הוא מי שכופר בעבודה-זרה ו"מודה בכל התורה כולה"]

- עונה הוא: מה זאת-אומרת? הרי אני למדתי את ה"דף היומי", הנחתי תפלין, אני לובש טלית קטן ונותן צדקה!...

למה הדבר דומה (לדוגמא), שניגשים למישהו ואומרים לו: יש לך שונא שרוצה ר"ל להסיר את ראשך, הוא עונה: הרי יש לי רגל בריאה ויד בריאה וממילא אינני צריך לעשות כלום בנידון!...

מתוכחים איתו שרחמנא-ליצלן הראש שלו בסכנה, והוא עונה שלא ידברו אודות הראש אלא על שאר האיברים שבגופו!

וכמדובר פעם בארוכה, סיפור שנהגו פעם לספר ב"חדר" על אחד שהי' תמיד במרה-שחורה, עד-כדי-כך שהוצרך לילך לרופא. כשחזר מהרופא הי' מלא שמחה, וכששאלוהו מה

היו ישנים, חייבים לשנות כמה ענינים בסדר ליל פסח, כדי שגם הם ישתתפו בו, ושאלו הד' קושיות וכו'¹⁰!

ואגב - מזה הוכחה נוספת להמדובר לעיל, שגם ילדים קטנים קשורים עם תורה והתורה קשורה עמהם].

ומה טוב להוסיף גם ספר תהלים - אם ספר תהלים בפני עצמו, או לרכוש סידור שנכרך עמו גם ספר תהלים (כסידורי חב"ד) - אבל שיש לו שער בפ"ע, להדגיש שזהו ספר בפ"ע - א' מכ"ד כתבי קודש, ולא (רק) חלק מסידור תפלה.

וכדי להמשיך ברכת ה' בכל עניניו - להניח גם קופת צדקה בחדרו, שע"י נתינת הצדקה בכל יום¹¹ - הרי הקב"ה משלם לו "מדה כנגד מדה"¹², שנותן לו "צדקה" ("לך ה' הצדקה"¹³), "בעין יפה", ו"מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה", לפי הישג יד הנותן - לו ולכל בני הבית, וכל המצטרף, הן לבריאות הגוף והן לבריאות הנשמה.

החל מברכה והצלחה בהשתמשות בספרים הנ"ל - לימוד החומש, תפלה בסידור ולימוד ואמירת ההגדה - כולל לימוד ההגדה לפני הפסח¹⁴.

ג. ומכל הנ"ל מובן גודל האחריות המוטלת על שכמם של הורים עבור כל ילד וילדה,

10) שזוהי התחלת "מגיד" - עיקר ענין ההגדה [משא"כ כל הבא לפני"ז עד "יחץ" הם רק הכנות להגדה, ע"ד הדלקת נרות יו"ט (גם ע"י ילדות קטנות) בברכת שהחיינו, וקידוש היום].

11) וגם בשבת ויו"ט שאינו נותן צדקה (ואסור אפילו לטלטל קופת צדקה וצריכים להשימה במקום גבוה שלא להכשל בטלטול מוקצה) - הרי עצם ראיית קופת הצדקה מזכירה לו שבערב שבת וערב יו"ט נתן "לחם משנה" של צדקה - גם בשביל שבת ויו"ט.

12) סנהדרין צ, סע"א. וראה סוטה ח, ב ואילך.

13) דניאל ט, ז.

14) שהרי שלושים יום לפני החג צריכים להתחיל בלימוד עניני פסח.

לדאוג לחינוכם (המתחיל תיכף משנולד כנ"ל) ובריאותם הרוחנית והגשמית (שהרי גם הגשמיות של יהודי ה"ה רוחניות, שכן, גם מצד גופם נקראים "גוי קדוש"¹⁵).

[ומובן, שההשתדלות בענין החינוך מתחילה מחינוך עצמו, כי גם אם הוא למדן גדול ו"מבין" בחינוך - הרי כשיתבונן באחריות המוטלת עליו, לחנך ילד אודותו מעידה תורת אמת שהקב"ה שוכן בתוכו, בודאי יבוא לידי הכרה שצריך להיטיב את עצמו יותר ויותר כדי שיוכל לחנך את הילד הזה כדבעי בו].

וגם כאשר הדבר קשור עם טירחא גדולה וקשיים גדולים (ולא רק בדמיונם של ההורים אלא שכן הוא באמת...) - הרי איזה ערך יש לכל הטירחא הזאת לגבי היוקר של התינוק השוכב בעריסה, כאשר בלבו הקטן של תינוק זה שוכנת עצמותו של הקב"ה (אף ש"השמים ושמי השמים לא יכלכלוך")! אפילו נפש הבהמית של ההורים מוכרחת להסכים שזהו אושרם הכי גדול ("דער גרעסטער גליק"), שע"י טירחתם ויגיעתם נתוסף בנוחיותו של חיי ורגשי תינוק כזה שבו שורה הקב"ה בכבודו ובעצמו!

ונוסף על הזכות שבדבר, שהקב"ה האמינו והפקידו על חינוכו של תינוק יהודי - הרי גדול השכר, עד שבמה נחשב כל טרחותיו לגבי שכרו, כולל השכר הראשי - "חונך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה"¹⁶.

וי"ל שבזה נכללת ג"כ ברכת אריכות ימים ושנים טובות לההורים - שיזכו לרוות נחת ממנו גם כשהילד כבר זקן מופלג ("גם כי יזקין"), שמה מובן גודל ברכת אריכות-ימים של ההורים (שהרי הם זקנים יותר מן הבן שהזקין לכה"פ בעשר, י"ג, או י"ח שנה...)¹⁷.

15) יתרו יט, ו. וראה זח"ג ע, רע"ב.

16) משלי כב, ו.

17) ובפרט שבקרוב יבוא משיח ויהיה חיים נצחיים.

ד. ומענין לענין – דרישה האמורה בענין החנוך מעוררת עוה"פ על גודל החשיבות של המצוה הראשונה שבתורה (וכידוע¹⁸ ססדר בתורה הוא ג"כ "תורה והוראה") – "פרו ורבו"¹⁹, דכאשר זיכה הקב"ה בשידוך טוב וחיים בריאים וחיי משפחה ע"פ תורה (בטהרת המשפחה וכו'), חייבים לעשות את כל התלוי בו לקיים מצות פרי' ורבי' – שכן, ע"י כל ילד וילד הנולד נמשכת השכינה למטה, בלבו של הילד, "ושכנתי בתוכם", כנ"ל!

ומזה מובן ג"כ, שאין מקום כלל לדאגה של פרנסה וכיו"ב – דמכיון שהמציות של "ושכנתי בתוכם" תלוי בכך שהילד (שהוא הוא מקום "דירתו" של הקב"ה) יהי "בריא ושלם", עם כל צרכיו, הן הגשמיים (חדר טוב, מאכלים ולבושים טובים וכו') והן הרוחניים, נמצא, שהקב"ה מוכרח בכיכול להמציא להורי הילד את הפרנסה הדרושה לגידולו וחיונו בכל הפרטים (כולל גם כן – שגם ההורים עצמם יהיו בריאים ושלמים)!

בסגנון אחר קצת: כל ילד יהודי ה"ה בן של הקב"ה ("אבינו שבשמים"), והאב והאם הגשמיים הם רק שלוחיו של הקב"ה, שניתן להם הזכות להוליד את הילד ולגדלו ולחנכו, שמזה מובן שהקב"ה דואג לספק לכל ילד וילד את כל צרכיו. וכמו שהי' אצל אדם הראשון,

18 (לקר"ד תשמו, א. סה"ש תש"א ע' 46.
19 בראשית א, כח.

"יציר כפיו של הקב"ה"²⁰, שהקב"ה בעצמו דאג לכל צרכיו – כך הוא אצל כאור"א מישראל, יהי' מי שיהי', בכל מקום ובכל זמן, גם בחו"ל בזמן הזה, וללא נפק"מ מצבו בשאר ענינים.

ואם דאגות כאלו נופלות בלבו של אדם – דבר ברור שמקורן אך ורק מהיצר, שהוא מלך זקן וכסיל²¹ (היינו שלא רק שהוא טיפש סתם, אלא שהוא טפש זקן...), שמסתפק ביכלתו של הקב"ה לספק להורים צרכי הילד – והרי זו בוששה וחרפה לאיש מבוגר להתחשב עם טענותיו של "זקן וכסיל"...

[וניש להוסיף ולהעיר – שתוכן הענין ד"פרו ורבו" שייך גם לאלו שעדיין לא הגיעו לגיל הנשואין²² – והיינו, ע"י קיום "פרו ורבו" ברוחניות, כפתגם נשיא דורנו¹⁸ שמצוה ראשונה בתורה היא "לעשות" עוד יהודי וכמחז"ל²³ "כל המלמד את בן חבירו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו".

כלומר: ע"י שילד עוזר לעוד ילד לקיים מצוה, או עוזר לו באיזה ענין של יהדות, הרי זה ענין של "פרו ורבו" ברוחניות, שעושה עוד "יהודי", כי הוא גרם שתתוסף אצלו חבירו עוד פעולה של יהדות (במעשה או בדיבור)].

20 ראה ב"ד פכ"ד, ב. קה"ר פ"ג, יא (ב).

21 קהלת ד, יג ובפרש"י.

22 ככל עניני התורה, שמוכרח לומר שישנם אצל כאור"א, כי התורה היא "מורשה קהלת יעקב" (ברכות לג, ד).

23 סנהדרין יט, פרש"י במדבר ג, א.

המדור מוקדש לע"נ ר' מאיר בר' צבי ע"ה – נלב"ע ביום ד' מנ"א – שבת חזון – ה'תשס"ג
יה"ר שתיכף ומיד ממש יקוים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה
ולזכות זוגתו: ח'י רחל תחי' בת שפרנצא וכל ילדיהם, נכדיהם ונינם שיחיו – לברכות עד בלי די

ב. וענין נוסף המודגש ביותר בדורנו זה – עבודת השליחות לפעול על הזולת¹³:

כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – "הנשיא הוא הכל"¹⁴, "לב כל קהל ישראל"¹⁵ – הטיל על כאור"א מאנשי הדור שליחות קדושה להיות "נר להאיר"¹⁶, להאיר אחרים, "נר ה' נשמת אדם"¹⁷, דכל אלו הנמצאים בסביבתו (נוסף על בני ביתו וכו'), ובכל מקום שידו מגעת, שיאירו ב"נר מצוה ותורה אור"¹⁸, אשר, עי"ז מבטלים את חשכת הגלות ומביאים את אור הגאולה¹⁹.

ופרטי הדברים דעבודת השליחות – הלא הם כתובים בריבוי אגרות-קודש שלו, בשיחותיו ובמאמריו כו', וצריך להיות – ש"קריינא דאיגרתא איהו להוי פרונוקא"²⁰, למלא את השליחות מתוך מסירה ונתינה (דוגמת המס"ד דפינחס), ע"י הפצת התורה, כולל ובמיוחד פנימיות התורה כפי שנתבארה בתורת החסידות, בחי' היחידה שבתורה²¹, שע"י מגלים בחי' היחידה שבכאור"א מישראל (האנשים הנשים והטף²²), ניצוץ משיח²³, ועד להתגלות בחי' היחידה הכללית – משיח צדקנו²⁴.

ולכן, על כאור"א למלא השליחות שהוטלה עליו ע"י נשיא הדור, ולידע, שמכיון שהנשיא הוא "לב כל קהל ישראל", בדוגמת הלב שממנו מתפשט הדם לכל האברים ואח"כ חוזר הדם אל הלב²⁵, הרי, נוסף על מינוי השליחות, בוחן נשיא הדור אם נתקיימה פעולת השליחות²⁶, בעת שחוזר הדם דכל האברים (כל אנשי הדור) למקורו ב"לב כל קהל ישראל", ומוסיף ביתר שאת וביתר עוז בהמשכת הברכות כו' בכל המצטרך, בגשמיות וברוחניות גם יחד, לכל אלו שממלאים פעולת השליחות.

(קטעים משיחות ש"פ ואתחנן, שבת נחמו, ט"ז מנ"א ה'תשמ"ח – מוגה)

20 סנהדרין פב, סע"א. פרש"י בלק כה, ז. וראה שיחת ש"פ פינחס סי"ד. ועוד.

21 ראה בארוכה קונטרס ענינה של תורת החסידות ס"ה ואילך. וש"נ.

22 ובהדגשה יתירה בשנה זו – שנת הקהל – "הקהל את העם האנשים והנשים והטף גו' למען ישמעו ולמען ילמדו גו' ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת" (וילך לא, יב), "כאילו עתה נצטווה בה ומפי הגבורה שומעה" (רמב"ם סוף הל' חגיגה) – כ"יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחבור ובמורה ה' אלי הקהל לי את העם ואשמיעם את דברי גו'" (פרשתנו, ד, י"ד).

23 כמרומו בכתוב (בלק כד, יז) "דרך כוכב מיעקב" – דקאי על מלך המשיח (ירושלמי תענית פ"ד ה"ה. וראה רמב"ם הל' מלכים רפ"א), וגם על כאור"א מישראל (ירושלמי מע"ש ספ"ד), והתיווך בזה – שבכאור"א מישראל יש ניצוץ משיח (מאור עינים ס"פ פינחס. לקו"ש ח"ב ע' 599. ועוד).

24 סה"מ תרצ"ט ע' 207 – בשם הרמ"ז "לזח"ג רס, ב – מק"מ קצ, ב). ועוד.

25 ראה אנה"ק סל"א.

26 להעיר, ש"שליח לא מקרי אלא המשתלח מזה לזה שראוי לחזור אצל שולחו ולומר עשיתי שליחותך" (פרש"י גיטין כד, א).

13 נוסף על המוכרח מצד החיוב ד"ואהבת לרעך כמוך", "כלל גדול בתורה" (תו"כ ופרש"י קדושים יט, יח), ובפרט בשנת הקהל, ובסמיכות לחמשה עשר באב, תיקון החורבן והגלות ע"י ביטול סיבת הגלות (שהיא ההיפך דאהבת חיים – ראה יומא ט, ב), ואדרבה – הוספה באהבת ישראל ואחדות ישראל*.

14 פרש"י חוקת כא, כא.

15 רמב"ם הל' מלכים פ"ג ה"ז.

16 ראה לקו"ש ח"ב ע' 484 ואילך. וש"נ. וראה גם סה"ש תש"א ע' 136 שחסיד הוא דוגמת האיש שמדליק פנסו הרחוב כו'.

17 משלי כ, כז.

18 שם ו, כג.

19 להעיר מלקו"ת ריש פרשתנו: כי להיות עוה"ז הוא העולם השפל והחושך עב כפול ומכופל וצריך להרבות בנרות. . נר הוי' נשמת אדם שהוא נר המאיר הארץ שם הוי' בבחי' גילוי להאיר את העוה"ז ולא הפכא חשוכא לנהורא. . וכמה ריבוא נשמות שהם כמה ריבוא נרות, שלפי ריבוי החושך ועביו הכפול ומכופל כך צ"ל ריבוי הנרות בנשמות כו'.

* להעיר, שגם בטעמי הי"ד דחמשה עשר באב מודגש הענין דאהבת ישראל ואחדות ישראל (ראה שיחת ט"ז באב תשמ"ז סי"א ובהערה 103).

הדגשה והוספה מיוחדת בכל הקשור לקירוב הגאולה

א. כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו הכריז – בשעתו אז – "לאחר לתשובה לאתר לגאולה"¹, והודיע, שכבר נסתיימה כל העבודה, ולא נותר אלא "לצחצח הכפתורים"², ו"עמדו הכן כולכם"³ לקבלת פני משיח צדקנו. ועאכו"כ לאחרי שעברו כמה עשרות שנים מאז הכרזה זו.

ובמילא, דבר ברור הוא שדורנו זה הוא דור האחרון של הגלות, ודור הראשון של הגאולה – דוגמת הדור שנכנס לארץ לאחרי חמשה עשר באב שבו "כלו מתי מדבר", ואז נעשו "כולם שלמים ועומדים להכנס לארץ". מאותן שכתוב בהן (בפרשתנו)⁴ חיים כולכם היום"⁵.

ולכן, בעמדנו בסמיכות ממש לחמשה עשר באב, שבו מודגש ביותר שנמצאים בסיומ הגלות ד"מדבר העמים"⁶, ו"עומדים להכנס לארץ", באופן של גאולה נצחית שאין אחרי גלות – צריכה להיות הדגשה והוספה מיוחדת בכל הקשור לקירוב הגאולה⁷, כולל ובמיוחד – הצפי"⁸, הבקשה והתפלה על הגאולה (ע"ד ובדוגמת תפלת משה, תקט"ז תפלות, כדי לפעול הכניסה לארץ באופן של גאולה נצחית).

על כאו"א לעשות חשבון צדק בנפשו: מה עשה עד עתה לקירוב הגאולה?!

ובפרט ע"י ההתבוננות שמשיח צדקנו עומד ומצפה בקוצר רוח לגאול את ישראל (כמובן מדברי הגמרא⁹ שאינו מתיר שני נגעים ביחד שלא יתעכב כדי קשירת שני נגעים, כמוזכר לעיל¹⁰) – לאחרי שכאו"א ישלים את התלוי בו להחיש את ביאת המשיח, ומכיון שמשיח צדקנו בכבודו ובעצמו עומד וממתין לפעולה שלו, הרי מובן גודל האחריות המוטלת עליו, ביחד עם גודל הזכות בו, שלכן, כשיבוא משיח צדקנו בקרוב ממש, יודה לכאו"א על פעולתו להחיש ביאתו, לא רק הודי' בלבד, אלא יוסיף ויתן מענייניו, הן ענינים רוחניים, החל מלימוד התורה, "תורה חדשה מאתי תצא"¹¹, והן ענינים גשמיים, ש"הטובה תהי' מושפעת הרבה וכל המעדנים מצויין כעפר"¹².

(1) "הקריאה והקדושה" תש"א-ב.

(2) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(3) אג"ק שלו ח"ד ריש ע' רעט. ושי"ג.

(4) ד, ד.

(5) פרש"י חוקת כ, כב.

(6) יחזקאל כ, לה. וראה בחיי ר"פ מסעי. ועוד. לקו"ת

ר"פ מסעי. ובכ"מ.

(7) וכפס"ד הרמב"ם (הל' תשובה פ"ג ה"ד) שע"י מצוה אחת" (במעשה, דיבור או במחשבה) "הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

(8) כפס"ד הרמב"ם (הל' מלכים רפ"א) "כל מי שאינו

מאמין בו (במלך המשיח), או מי שאינו מוכה לביאתו,

לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר, אלא בתורה ובמשה

רבינו כו"ו. וי"ל שטעם החיוב (לא רק להאמין בו, אלא

גם) לחכות לביאתו – אף שצפי' וגעגועים לדבר הנכסף

מביאים לידי רגש של צער כו" – כדי שיתפלל יותר ויבקש

על ביאתו, ועי"ז יחיש ביאתו בפועל ממש.

(9) סנהדרין צח, א.

(10) קונטרס משיחות ש"פ בדריס ס"ט.

(11) ישעי' נא, ד. ויק"ר פי"ג, ג.

(12) רמב"ם סיומ וחותרם הל' מלכים (וספרו בכלל).

רבי אמיתי אינו משאיר את תלמידיו בגלות!

א. ע"פ הכלל שהתורה היא נצחית¹ ותורה מלשון הוראה², כל הענינים בתורה הם נצחיים לעולם ועד, ונותנים הוראות נצחיות לבנ"י בכל זמן ובכל מקום – מתעוררת השאלה: מהי ההוראה נצחית מ'זאתחנן אל ה'", תפלת משה להקב"ה להכנס לארץ, תפלה ובקשה שלא נתקיימה אז, ובמילא הרי זה לכאורה בגדר ד"מאי דהוה הוה"³?

והביאור בזה: מובן ופשוט שתפלתו של משה קיימת כל הזמן בתוקף ובודאי אף תקויים, במכל-שכן מתפלתו של כל צדיק (ובמכל-שכן מזה ש"צדיק גוזר והקב"ה מקיים"⁴), עאכו"כ תפלתו של משה רבינו (שאפילו מעשה ידיו הם נצחיים⁵, עאכו"כ תפלתו לה'), ובפרט שמשה התפלל על זה תקט"ו (כמנין "זאתחנן") תפלות⁶.

אילו זכו היתה תפלת משה מתקיימת בשעתו, והוא הי' מניס את בני"י לארץ ישראל, ובונה את בית המקדש, ואזי הי' זה בית נצחי, בגאולה הנצחית – הגאולה השלימה, כמבואר בספרים⁷.

מפני סיבות שונות הרי תפלת משה בשעתה לא נתקיימה בפועל בעוה"ז הגשמי (בגלל הגזירה שהיתה אז שמשה צריך להישאר עם בני דורו במדבר, כדלקמן), אבל להיותה תפלה של משה (ועוד תקט"ז תפלות) בודאי תתקיים, אלא אח"כ – בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ש"גואל ראשון (משה) הוא גואל אחרון"⁸, והוא מניס את כל בני"י לארץ ישראל, בגאולה שאין אחרי גלות⁹, ובבנין ביהמ"ק השלישי, בית נצחי¹⁰.

ומכל האמור יוצא, שתפלתו של משה קיימת לעולם ופועלת את פעולתה, רק לא בזמן ההוא, אלא לאחרי זמן – כשתבוא הגאולה נצחית, ומשה – גואל ראשון הוא גואל אחרון – מניס את כל בני"י לארץ ישראל.

ב. עפ"ז תובן גם מהי ההוראה הנצחית מהנ"ל בכל הדורות:

משה התחיל תפלתו באמר¹¹ "אתה החילות להראות את עבדך – פתח להיות עומד ומתפלל"¹², זאת אומרת ש"אע"פ שנגזרה גזירה [שמשה לא יכנס לארץ ישראל], אמר לו, ממך

(1) תניא רפ"ז. ובכ"מ.

(2) ראה רד"ק לתהלים יט, ח. ועוד.

(3) לשון חז"ל – פסחים קח, א. ובכ"מ.

(4) תנחומא וירא יט. וראה שבת נט, ב.

(5) סוטה ט, סע"א.

(6) דב"ד פי"א, י.

(7) מגלה עמוקות אופן קפה (הובא בליקוט ראובני פ'

וזאתחנן). אלשיך, אוה"ח ועוד ריש פ' ואתחנן. שערי

תשובה לאדהאמ"צ ח"ב חינוך בתחלתו. אוה"ת ואתחנן ע' טה. צג. ברא. ועוד.

(8) ראה שמו"ר פ"ב, ד. זח"א רנג, א. ועוד.

(9) ראה מכילתא בשלח טו, א. תוד"ה ה"ג ונאמר –

פסחים קטז, ב.

(10) זח"א כח, א. ח"ג רכא, א.

(11) ואתחנן ג, כד.

(12) פרש"י שם.

למדתי שאמרת לי ועתה הניחה לי וכי תופס הייתי בך אלא לפתוח פתח שבי הי' תלוי להתפלל עליהם, כמו כן הייתי סבור לעשות עכשיו¹², "אתה אין מי שימחה ביך אם תמחול לי ותבטל גזירתך"¹².

שכן, היות שמדובר אודות הכניסה לארץ ישראל והבאת הגאולה שלימה לכל בני – הנה הגם שידע על הגזירה, המשיך משה לעשות כל התלוי בו להתפלל, ועוה"פ ועוה"פ, עד – להתפלל תקט"ו תפלות [או תפלה שחודרת דרך כל הט"ו פעמים ת"ק דרגות דסדר השתלשלות, בין רקיע לרקיע מהשבעה רקיעים ובין רקיע לארץ¹³] – שמה זה יפעל שהקב"ה יבטל גזירתו ויתן לו להכניס יהודים לארץ ישראל.

יתירה מזה: אפילו לאחר שאמר לו הקב"ה "אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה"¹⁴ – הרי ספק גדול אם משה קיבל זאת כביכול, שכן, הכלל הוא ש"כל מה שיאמר לך בעה"ב עשה חוץ מצא"¹⁵, הנה אפילו כשהבעה"ב האמיתי (הקב"ה) מצוה על משה "צא", "אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה" – מסתבר לומר, שמה מסר את נפשו והמשיך לבקש ולהתפלל להיכנס לארץ ישראל [וביחד עם זה כפשוט, שזה לא יזיק ח"ו ליהודי אחר, יהושע בן נון, שהועידו הקב"ה עוד לפני-כן להכניס את בני לארץ ישראל];

ואפילו אילו הי' בידי משה לפעול ע"י תפלתו להיכנס לארץ ישראל (ובודאי יכל לפעול זאת, במכ"ש מתפלת כל צדיק כנ"ל) – הרי להיותו רועה ישראל אמיתי, ורבי אמיתי, מלמד תורה לישראל אמיתי – אינו יוצא מהגלות בהשאירו שם את תלמידיו (כפי שהדין הוא, ש"תלמיד שגלה כו' מגלין רבו עמו"¹⁶), אלא שלימות הגאולה שלו מתבטאת כאשר ביחד איתו נגאלים כל תלמידיו¹⁷ (במכ"ש מהקצה ההפכי, ש"הרב שגלה מגלין ישיבתו עמו"¹⁶). ובמילא מובן, שתפלת משה להיכנס לארץ ישראל כללה בתוכה, שגם בני שבדורו (דור דיעה), דור המדבר, יכנסו איתו לארץ ישראל בגאולה השלימה.

ומכאן ישנו גם הלימוד לדורות – בנוגע לאתפשטותא דמשה בכל דור ודור¹⁸, עד משה שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ועד"ז בנוגע לבחי' משה שישנו בכל יהודי¹⁹ – שמבלי הבט על התפלות ובקשות שהיו עד עתה, צריכים עוד פעם ושוב להתפלל ולבקש מהקב"ה "עד מתי"²⁰...

והדבר בטוח שהתפלה ובקשה מתקיימים, ותיכף ומיד ממש – ובאופן ד"מתנת חנם" ("זאתחנן", "אין חנון בכל מקום אלא לשון מתנת חנם"²¹), שלא בערך להעבודה – באה הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, "גואל ראשון הוא גואל אחרון", וכל בני הולכים לארץ ישראל, בגאולה הנצחית, ויורד למטה בית המקדש השלישי שעומד מוכן ובנוי למעלה²².

ג. ענין זה מתחזק יותר בעמדנו עכשיו בבית משולש, ביהכנ"ס, ביהמ"ד ובית מעשים טובים וגמילות חסדים, ובמיוחד – מכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, משה שבדורנו – שזה מעין והכנה

לבית המקדש השלישי, שאף הוא בית משולש²³: בייתי בית תפלה²⁴, בית תורה (מקום סנהדרין ליד לשכת הגזית²⁵), ובית גמילות חסדים (שנמשך ע"י) הקרבת הקרבנות²⁶.

ובבית המשולש גופא נמצאים כעת בהתועדות יחדיו עם כמה עשירות מישראל, "ברוב עם הדרת מלך"²⁷, אשר נוסף לזה שכל יהודי הוא בעה"ב על כל המציאות, ועאכ"כ על מציאותו הפרטית ועבודתו הפרטית ד"אדם כי יקריב – מכם קרבן לה"²⁸, "מכם" דוקא²⁹, ועל ידי זה ה"ה מקריב גם את כל עניני העולם (דצח"ם)³⁰ שכלולים בו³¹ (ובקרבן³²) – ה"ז ביתר שאת וביתר עוז כאשר מתבטא הדבר באמצעות כו"כ עשירות מישראל, שנמצאים באחדות, אשר האהבה ואחדות בין בני מבטלת סיבת הגלות³³, ובמילא – מתבטל המסובב (גלות), ותיכף ומיד ממש באה הגאולה.

ובפרט שנוסף לכך ה"ז זמן זכאי – שבת תשעה באב בזמן תפלת מנחה, כשנעשית התגברות חדשה ד(לידת ו)מזל משיח צדקנו, ונוסף לזה – בשנת ה'תשנ"א, ר"ת הי' תהי' שנת נפלאות אראנו, עד להנפלאות של הגאולה האמיתית והשלימה (שעליהם נאמר "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"³⁴).

ומכל האמור מובן – שזמן זה ומקום זה ה"ה זמן ומקום הכי מסוגלים לביאת משיח צדקנו. ובפשטות – שיהודי מאמין באמונה שלימה, שמשיח צדקנו, "מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כו"³⁵, ובתור "משיח ודאי" עי"ז ש"עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל"³⁶ – נכנס כעת ממש לבית הכנסת, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, הוא מוליך את כולם בתוך כלל ישראל לארץ הקודש, לירושלים עיר הקודש, להר הקודש, לבית המקדש השלישי [.].

(משיחות ש"פ דברים, חזון (ת"ב נדחה), יו"ד וי"א אב, ה'תנש"א – מוגה, תרגום מאידית)

- 23) נוסף על זה שביהמ"ק השלישי כולל בתוכו גם בית ראשון ובית שני, "אלה פקודי המשכן משכן", הב' מקדשות שנתמשכנו בשני חורבני (פרש"י ר"פ פקודי) ויוחזרו לע"ל (כפשטות ענין המשכון).
- 24) ישע"י נו, ז.
- 25) ירושלמי מכות פ"ב ה"ו. מכילתא ס"פ יתרו. פרש"י ר"פ משפטים. מדות פ"ה מ"ד. סנהדרין פו, ב (במשנה). רמב"ם הל' סנהדרין פי"ד הי"ב.
- 26) ראה בארוכה מכתב בין עשירי בשבט וט"ו בשבט תשמ"ז (התועדות תשמ"ז ח"ב ע' 414 ואילך). שיחת ש"פ תרומה תשמ"ז. וש"נ.
- 27) משלי יד, כח.
- 28) ויקרא א, ב.
- 29) ראה לקו"ת ויקרא ב, ב ואילך. "היום יום" כ' אדר שני.
- 30) ראה תניא פל"ד (מג, ב).
- 31) ראה תניא פל"ח.
- 32) ראה טעמי המצוות (להאריז"ל) ר"פ ויקרא. ובכ"מ.
- 33) יומא ט, ב.
- 34) מיכה ז, טו.
- 35) רמב"ם הל' מלכים פי"ד ה"ד.
- 36) רמב"ם שם.

מוקדש לע"נ **אורי אהרן יואל בן יוסף ארי' לייב ז"ל** – נלב"ע ביום ב' טבת ה'תשכ"ב ולעילוי נשמת **פאולין רות בת ר' יצחק ע"ה** – נלב"ע ביום ב' דחה"ש, ז' סיון ה'תש"ס יחד' שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה ולזכות כל משפחתם שיחיו – לברכות עד בלי די

- 13) אה"ת ואתחנן ס"ע קיג, ע"פ תוד"ה ורגלי – חגיגה יג, א.
- 14) ואתחנן ג, כו.
- 15) פסחים פו, ב. ועוד.
- 16) רמב"ם הל' רוצח ושמידת נפש פ"ז ה"א.
- 17) וראה דב"ר פ"ב, ט.
- 18) זח"ג רעג, א.
- 19) תניא רמב"ב.
- 20) ראה לקו"ש ח"ל ע' 182 ואילך. וש"נ.
- 21) פרש"י ר"פ ואתחנן.
- 22) ראה רש"י ותוס' סוכה מא, סע"א.